

Տարեկան գինն է 6 Արծաթ Մեծիսիկե.
Վեցամսեայ 3 1/2
Մեկ ծանուցումը տողին 2 դուրսդ է
Ստորագրութիւնները կանխիկ են:
ուր քրտէքիւնները ամեն ամսայ 1/6 եւ
1/3ին կրակսին :

Դուրս երբայիք լրացիրքներուն մամբուն
ծախքը առնողին վրայ է:
Լրացրոյ վերաբերեալ մամակ կամ որ եւ
իցն գրութիւն Խմբագրին պիտի ուղ-
ղուի. եւ ասոց մամբուն ծախքը իւր-
կողին վրայ է:

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ 27 ՅՈՒՆԻՍ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ՀԵՌՈՒՐԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Լոնդոն 27 յունիս .

« Լրագրիւնները կրան թէ Ենդղեա
որոշած է խաղաղասիրական քաղաքակա-
նութիւն մը բռնել քանի որ պատերազ-
մը ցամաքի վրայ ըլլայ »

« Կառավարութեան պաշտօնէից հա-
կաւորող ժողովներէն իշխողականաց
առաջարկութիւն մը պիտի ներկայացնեն
խորհրդարանին »

Լոնդոն 28 յունիս .

« Լորտ Ռոն Ուոլը և լորտ Բալ-
մէրսթըն Տանիմարքայի պատերազմին մէջ
չէզոք մնալու յայտարարութիւն ըրին »

« Լորտ Տէրպի հասարակաց ժողովի
մը մէջ յայտնեց թէ Թորինները պետք չէ
որ պատերազմի քաղաքականութեան նը
պատեն »

Փիլիպպուրի 29 յունիս .

« Եւսոյ Բրուսիացիք Արևելքայումը
կի մօտ Եւրէնի նեղուցին անցան Տանի-
մարքայինը վանելով »

Փարիզ 29 յունիս .

(Աշտուտական) « Բրուսիացիք Եւրէն
կողին դրուեցին թեթիւ կռիւ մ'ընելով
Տանիմարքայուց հետ , որոնք շատապէս
քաշուեցան »

« Երկուշաբթի օրը Ենդղեոյ խոր-
հրդարանին մէջ կառավարութեան պաշ-
տօնէից ընթացքը պարտաւոր առաջար-
կութեան վրայ վէճ պիտի ըլլայ »

« Լորտ Տէրպի գիտաւորութիւն ունի
հարցընելու թէ Ենդղեոյ կառավարու-
թեան պաշտօնէից Տանիմարքան պիտի
պաշտպանե՞ն »

Փարիզ 2 յունիս .

« Մօրինիկ Բօսթ Բրուսիոյ կառա-
վարութեան մէկ նամակը կը հրատարակէ,
որուն մէջ ըսուած է թէ 1815 Ս. դաշ-
նակցութիւնը վերստին հաստատուած է »

« Ռուսաց կայսրը խնդրէ որ Բը-
րուսիա և Եւսոյի Ռուսիոյ հետ դաշ-
նակցութիւնին ամրապնդեն , և Լեհաս-
տանը մէջընդմիջ բաժնող տէրութիւննե-
րը փոխադարձաբար միմեանց բաժինը եւ
բաշխուորեն , և յայտնեն թէ Լեհաս-
տանի խնդիրը ներքին դժուար մ'է »

Փարիզ 4 յունիս .

« Բրուսիոյ կառավարութիւնը պաշ-
տօնական կերպով առաջ կը հանէ Մօր-
նիկ Բօսթին հրատարակած տեղեկու-
թիւնը »

« Միւս կողմէն Մօրնիկ Բօսթ ալ
անոնց տուեալութիւնը կը հաստատէ և նոյն
նիւթին վրայ ուրիշ տեղեկութիւններ ալ
կը յաւելու . « Նոյն թիւը կը խնդրէ
որ Պաղլեոյ ու Ենդղեոյ կառավարու-
թիւնները դաշնակցութիւն մ'ընեն ընդ-
ձեռն աղբիւր պաշտպանելու և Ս. եւնե-
տիկն ապաստելու համար »

ՊՈՐՍՍԱՅԻ ՊԱՇՏՈՆԱԿԱՆ

ՀԵՌՈՒՐԱԿԱՆ

Փարիզ 6 յունիս

Օրմ . Բօնաօրիւն 497/8 507/8

Օրմ . Փոխառութիւն 1865/6 513

Օրմ . Պանքա 715 50 :

Լոնդոն 7 յունիս

Օրմ . Բօնաօրիւն 50 501/2

Օրմ . Փոխառութիւն 1865/6 701/2 71

Օրմ . Փոխառութիւն 1862/3 681/2 691/2 :

Պատերազմին ընթացքը հեռագրա-
յութիւն յայտնի է . Եւրէն կողմէն որ
Շէզվիկի մասը կը կապէ , և որուն վրայ
Տանիմարքայի մէջ զօրութիւն զուժա-
րած էին , Բրուսիացիք առաջին յար-
ձակմանը չկրցաւ զինանալ . Եւսոյ կողմէն
հետ Տանիմարքայից չորս հազար ալ զօրք
գէրի առին , որ իրենց համար կողմէն կո-
րուտեցնուելի մեծ և զգալի կորուստ մ'է :

Եսանիով Շէզվիկի դքսութիւնն ամ-
բողջ Եւսոյ-Բրուսիացի ոչ ձեռք անցած
է . Բայց թէ արդեօք Եւսոյ-Բրուսիա-
ցիք այս չափով պիտի բաւականանան , կամ
թէ պատերազմը Տանիմարքայի բուն եր-
կիրներուն մէջ ալ յաւաք պիտի բռնեն .
մէկ խօսքով . Քօրէնհակ մայրաքաղաքին
և բուն Տանիմարքան կողմերուն վրայ
ալ պիտի յարձակին , թէ ոչ , առայժմ
յայտնի չէ :

Ենդղեոյ խորհրդարանին մէջ ըրտ
Բալմէրսթընի և լորտ Ուոլըի բաժն յայ-
տարարութեանց նայելով , Ենդղեոյ կա-
ռավարութիւնն առայժմ Տանիմարքայի
զենքով պաշտպանութիւն ընելու միտք
չունի . բայց եթէ դաշնակցիք Քօրէնհա-
կի վրայ յարձակին , կամ Տանիմարքայի
բուն կողմերուն ձեռք նետեն , այն ժա-
մանակ Ենդղեոյ կառավարութիւնը զեն-
քով միջամտութիւն ընելու առիթը կամ
հարկը պիտի քննէ , և խնդիրը խորհր-
դարանին պիտի ներկայացնէ :

Եւսոյ յայտարարութիւնը խորհրդա-
րանին անդամաց խաղաղասէր մասը , որ մե-
ծազոյն մասն է՝ դո՛ւ ըսաւ . բայց Տա-
նիմարքայի խնդրոյն մէջ կառավարութեան
բուն ընթացքին դեմ ծագած դժգո-
հութիւնները չկրցաւ փարատել . Խոր-
հրդարանին անդամաց շատն են համազու-
են որ կառավարութիւնը խնդրոյն սկիզ-
բէն խրաւուր ընթացք մը բռնելով Տանի-
մարքայիններն ընդգլխով թեան քաջալե-
րէց , որով թէ՛ անոնց կործանմանը պատ-
ճառ եղաւ և թէ՛ Ենդղեոյ աղբիւր-
ութիւնն ու փարիզ տարաձայն . Եւսոյ կե-
տին վրայ բողբոքներ պատրաստուած են , ու
րոնք կառավարութեան պաշտօնէիցներուն
զօյութիւնը վստահի մէջ կը դնեն :

Ենդղեոյ թագուհւոյն համար անց-
եալները տարածուած հրաժարման զայց-
ները նորէն արձագանգ կը գտնեն այս օ-
րերս Պաղլեոյ քաղաք մէջ . Ս. իւրթու-
րիա թագուհւոյն իմացուցեր է , կրան , որ
եթէ Ենդղեոյ Վերմանիոյ դեմ պատե-
րազմ բանայ , ինք ալ թուէն պիտի հրա-
ժարի . Իսկ թագուհւոյն անդրանիկ օր-
դին՝ Կալէնի իշխանը՝ որ Տանիմարքայի
թագաւորին փեսան է , ընդհակառակն
կաշխատի որ Ենդղեոյ Վերմանիոյ դեմ

պատերազմ բանալով Տանիմարքայի պաշա-
պանութիւն ընէ , և իր այս բաղձանքն
արտաքին յայտով մը յայտնելու համար իր
ծակցին հետ Քօրէնհակ (Տանիմարքայի
մայրաքաղաքը) ձանադարհօրէութիւն մը
պիտի ընէ կրան :

Եւսոյ զրոյցներուն ինչ առիթման ըս-
տուցութիւն ունենալ յայտնի չէ մեզ .
բայց թագուհւոյն ու օրդուհւոյն մէջ տար-
բեր կամ իրարու հակառակ համակրու-
թիւններ գտնուելու հաւանականութեան
դեմ չենք կրնալ :

Եւրոպէի և բոլոր թէ պայպիտի անհա-
մաճայութիւն մը կառավարութեան քա-
ղաքականութեան վրայ ալ քիչ շատ ազ-
դեցութիւն կրնայ ընել , և խնդիր դեմ
չլծուիլ կարծել թէ Ենդղեոյ կառավա-
րութեան բուն առաջնութիւն և վարմա-
միտ ընթացքին պիտաւոր պատճառը թա-
գաւորական ընտանիքին մէջ տիրած այս
անհամաձայնութիւնն եղած ըլլայ :

Ենդղեոյի Ինթերնատիօնալ լրագի-
րը կը ծանուցանէ թէ յունիս ամսոյն ըս-
կիցներով Պատենի կամ Փոնթէնալոյ
մէջ Պաղլեոյ և Ռուսիոյ կայսրերն իրա-
րու հետ տեսակցութիւն մը պիտի ընեն .
Ռուսի Մաճէնիսթայի դուքսը՝ Քիսինսկին
պիտի երթայ յանուն Ս. Եւսոյի իսկ
սեր Ռուսիոյ կայսրը որդուհետ , և
Պաղլեոյ կայսեր մէկ ինքնազիր նամակը
անոր մատուցանելու :

Պէտքէն մէջ ընդհանրապէս կրուելի
թէ երեք վեհապետաց , այսինքն Բրուսիոյ
Ս. Թագաւորին ու Պաղլեոյ և Ռու-
սիոյ Ս. Կայսերաց տեսակցութեան բուն
նպատակը՝ Փարիզի մէջ գումարուելիք
արքայաժողովին վրայ խորհրդակցիլ պիտի
ըլլայ :

Բայց Պէտքէն լրագիրներէն ամենը
Բրուսիոյ թագաւորին Պաղլեոյ կայսեր
հետ տեսակցութիւնը հաւանական չեն
տեսներ :

ՆԵՐՔԻՍ ԼՈՒՐԵՐ

Ենդղեոյ ուրբաթ , կէսօրուան աղօթ-
քէն ետեւ օգոստոսիառ Ինքնակալն իր սե-
փական Թաղիա անուն շոգենաւով Լազիս
գնաց :

Նոյն օրը Ենդղեոյի փոխարքայ բար-
ձր . Իսմայիլ փաշային մայրն ալ Սա-
յիք-Շատի անուն Քրդաթոնով նոյնպէս
Լազիս գնաց :

Օգոստոսիառ Ինքնակալը և իւր
բարձրադասի հիւրը չորեքշաբթի իրի-
կուն Կ. Պօլիս վերադարձան :

Ենդղեոյ երեքշաբթի օրը՝ Փարիզի
դաշնակցութիւնն ստորագրող մեծ տէրու
թեանց զեապաններն արտաքին գործոց
պաշտօնէից բարձր . Եւսոյ փաշային ապա-
րանքը գումարուելով՝ անդեալ մայիսամ-
սոյն 14ին պատահած դէպքերուն , նկատ-
մամբ Ռ. Գրան և Մորովալքիոյ իշ-
խան բարձր . Բուզա պէյին մէջ եղած
դաշնակցութեան հաւանութիւն իրարմ :

Եւսոյ դեպքանաժողովին մէջ աստեա-
ղութիւն մ'ստորագրեցաւ , որով մեծ
տէրութեանց երեւոյթանալով Ռ. Գրան
կողմէն Մորովալքիոյ իշխանութեան
դաշնակցին վրայ յաւելուած յոյութեան և

Մորովալքիոյ իշխանութեան կողմէն
գործադրուելիք բնարական նոր օրինաց
սկզբունքներուն իրենց հաւանութիւն տը-
ռին :

Միայն Ռուսիոյ դեսպանն իր կա-
ռավարութեան հաւանութիւնն ստանալ
պարտք համարելով՝ չստորագրեց :

Եւսոյ օրերս մայրաքաղաքին մէջ ցա-
նալան աղաց երեւելի անգամաւորներէ
արեւհանուր ընկերութիւն Օսմանեան
կայսրութեան անունով ընդարձակ ընկե-
րութիւն մը հաստատուեցաւ կրեւան քա-
րի տեւելու պայմանաւ :

Եւսոյ ընկերութեան նպատակն է Օսմանե-
ան կառավարութեան փոխառուութիւն
ներ ընել , կանխիկ կամ պայմանաժամաւ
պարտաւորակ կտրել , երկաթ ուղիներ ,
կառուղիներ , ջրացքներ , գործարաններ
շինել , կամ շինել տալ , հանքեր բանեցը-
նել , պէտք եղած տեղերը վաճառելիան
նաւուց կայան շինել , խողան երկիրները
մշակել և հասարակաց օդաւոր ըլլալիք
ամեն տեսակ ձեռնարկութիւններ ընել ,
վաճաքի կամ հնձոց կամ նաւի և ու-
րիշ արժէից վրայ փոխառութիւն ընել .
ամեն տեսակ փոխանակիչը գնել կամ
ծախել , և այլն և այլն և այլն :

Ինկերութեան դրամադրութիւն է եր-
կու միինն անգղիական լիւր , որ հարկւր
հազար բաժին պիտի ըլլայ՝ իւրաքանչիւր
բաժինը 20 անգղիական լիւր :

Ինկերութեան կեդրոնանկէն է Կ.
Պօլիս . իսկ պէտք եղած ժամանակը Օս-
մանեան երկիրներուն ամեն կողմէն ալ
ձիւղեր պիտի բանայ :

Եւսոյ մեծ և օգտակար ընկերութեան
հիմնական կանոնադրութիւնն արդէն կայ-
սերական բարձրագոյն հրամանաւ վաւե-
րացած և ընկերութիւնը Ռ. Գրան ու
Օսմանեան իրաւասութեանը տակ դրուած է ,
այն պայմանաւ որ Օսմանեան կայսրու-
թեան օրինաց պիտի համաձայնի . որ և է
առանձնաշնորհութեան կամ մեղադրանքի
տէր չպիտի ըլլայ , և դանձոց պաշտօնատան
արդիականաց պիտի համաձայնի էթէ նոյն
պաշտօնատան հետ գործառնութիւն մը
ունենայ . վերջապէս անանուն ընկերու-
թեանց համար տէրութեան հաստա-
տած օրէնքներուն ու կանոններուն ըստ
ամենայնի պիտի համաձայնի :

Կայսերական հրամանաւ
Թաշիր և Ֆէնալին կայսերական տղա-
րանին վերադասուց , Թաղիկի նախորդ
թարգման Սէհմեա Շէրիֆ և Ֆէնալին
տղադրութեան անօրէն , և Շէրիֆի է-
ֆէնալին ալ թարգման անուանեցաւ :

Բարձրագոյն դրան կողմէն Շէրիֆի
շահպէնաւոր Պ. Բօպէր . Բօպէր կողմէ
շահպէնաւոր անուանեցաւ , և իր տեղը ալ-
տաքին գործոց գլխանին անդամներէն Զա-
րութիւն և Ֆէնալին Շէրիֆի շահպէնաւոր
անուանեցաւ :

ԱԶԳԱՅԻՆ

Նախընթաց թուով հրատարակե-
լած պաշտօնական ծանուցման համեմատ
երէկ՝ ուրբաթ՝ աղբային Բնդ հանուր ժո-
ղովն օրինաւորապէս գումարուեցաւ Պա-
լիկիա Ս. Լ. ուստ օրիչ նիկեղեցին , բայց

եղած որոշմանց հրատարակութիւնը կը պարտաւորէր յաջորդ թիւերնու թողլու, որ յառաջեկայ հինգշաբթի օրը պիտի ելնէ:

Աղբային Քաղաքական ժողովոյ ըրած արտաքոյ կարգի անօրէնութեանց արձանագրութիւններէն հետեւեալ տեղեկութիւնները կը քաղենք:

1. Տիրական տարժ. Միտիչ վարդապետը բողոքեր է առ Ք. Գրուան որպէս թէ Արծախան ժողովն իր դատը չը տեսներ, և առաջարկեր է որ ցուցակաւ մ'իւր կողմէ ներկայացուած Արծախան և աշխարհական 40ի չափ անձնոցմէ բաղկացեալ յանձնաժողով մը կազմուի իր դործոց քննութեան համար:

Երտաքին գործոց պաշտօնեայ բարձր. Լալի փայան նոյն բողոքադիրը Պատիարքարան զրկելով և պէտք եղածը անօրինակ տառապանքով, Քաղաքական ժողովը թէ' այս և թէ' ուրիշ խնդիրներու համար իրաւն ժողով մը կազմելու որոշում ըրած էր, և երեքշաբթի օրն ալ Արծախան ժողովականաց մեծ մասը ներկայ էին, բայց որովհետեւ Քաղաքական ժողովն օրինաւոր թիւ չունէր և գործելը սովորական անօրէնութեանց պէտք ունենալով չէին կրնար ուրիշ առնել ձեռք ունիլ, ներկայ ժողովականքը ըստ առաջնոյն արժան տեսան գործերը անօրինակ ուրիշ ժամանակ օրինաւոր առնելի մէջ վաւերացնելու պայմանաւ:

Իսկ Տիրական Միտիչ վարդապետին խնդրոյն դառնով, որովհետեւ արդէն խառն յանձնաժողով տեղեկագիր գրուած է Քաղաքական ժողովին, և միանգամայն Արծախան համադրուած ժողովով թըրք չիլ վանքը վանաշայրութիւն միայն ընելու պաշտօնով զրկուելու անօրէնութիւն եղած է, սակայն ըստ որում վարդապետին խնդրոյն վերաբերեալ հին և նոր գրութիւններ ետքէն երևան ելած են և Ք. Գրան կողմէն անոր համար եղած յանձնարարութիւններն իրաւունք չեն կոչուելով Քաղաքական մասին մանր քննութիւն ընելու հարկ տեսնուած է, և ինքն ալ ամեն ժամանակ թէ' գրով և թէ' բանիւ դատաստան կը գոչէ ու անպարտ կամ մեղադարտ ըլլալուն վրայ բացարձակ վճիռ կը պահանջէ, ուստի խառն ժողովն այս փափուկ խնդիրը քննելու և անաչառապէս դատը տեսնելու հարաւորութեան եղանակին վրայ մտածելով, որոշեց Դատաստանական քննիչ ատենան մը կազմել ընդ նախադասութեամբ Ս. Պատրիարք Զօր, որոյ երկու անդամներն ըլլան Արքեպիսկոպոսական արքեպիսկոպոսները և աշխարհականներէն ալ երեք ուղղափառ, իրաւագէտ և անկողմնակալ անձինք:

Եյս քննիչ ատենին անդամ ընտրուեցան ամենապատիւ Ս. Պատրիարք Զայրէն Գատ. ամենապատիւ Տ. Գեորգ և Տ. Սարգիս նախկին Պատրիարք արքայանքը: Իսկ աշխարհականներէն Մեծ. Երզնկան Ստեփան Էֆէնտի:

Երաթման Միտիչ աղա

Երաթման Միտիչ աղա

Եյս ատենին պաշտօնը պիտի ըլլայ արդէն դատի տակ եղած առաջնորդներն ու ասիէ ետքն ալ ամբաստանութեան ներքեւ ինկող առաջնորդներն ի դատ կոչելով, գործերնին մանրակրկիտ քննել, և քննութեան արդիւնքն ու արժան դատած վճիռը տեղեկագրով հաղորդել Ս. արքեպիսկոպոսին իրաւն ժողովին:

2. Խառն ժողովը նկատելով թէ խարբերի վեճակն առանց առաջնորդի մնացած է, և որովհետեւ Տրապիզոնի թիւին վեճակներուն մէջ Սահմանադրութիւնը գործադրելու և աղբային գործերը քննելու համար յատուկ քննիչ մը զրկելու պէտք տեսնուած է, ուստի Ս. արքեպիսկոպոս Գեոր. Յօհաննէս եպիսկոպոսը իրաւաբերութեւ առաջնորդ սահմանուեցաւ, միանգամայն Տրապիզոնէն մինչեւ խարբեր իր ճանքուն վրայ եղած վեճակներուն Սահմանադրական գործողութեան չը հսկելու և աղբային գործոց քննութիւնն ընելու պաշտօնն ալ անոր յանձն:

նուեցաւ: Աւստի թէ' առաջնորդութեան հրովարտան ստանալու և թէ' քննութեան պաշտօնին համար առ կուսակալութեան յատուկ յանձնարարական հրամանագիր մը խնդրելու համար թաղարիւր զրուեցաւ առ Ք. Գրուան:

3. Մանապէս պէյը յայտնեց թէ Խառն ժողովին Մշոյ միաբանութեան վերաբերեալ անօրէնութիւնները գործադրուած ըլլալով, փոքրին մէջ Տնօրէն ժողովն հաստատուել է և երեքմիաբան Պօլիս եկած են, չորս տղ իրենց միաբանակիցներուն հետ հնազանդութիւն խոստանալով ետեւ ստահակելով, անոնցմէ եւրեքը Մշոյ առաջնորդ Գեոր. Երեմիա վարդապետին և Մամիկոնեան Ս. արքան աղբային գործակցութեամբ փոխքէն արտաքրուել են: Իսկ չորսորդը Ս. Պօլիս եկեր է:

Քաղաքական ժողովն արդէն անօրէնութիւն ըրած ըլլալով որ վերալինելու միաբաններն Եւրեքից փոքր գրուելին մինչեւ որ Ս. Մարտիարի վանուց բարեկարգութեան կանոնները պարտաւորուին, Պօլիս եկող միաբաններն ալ հրաւիրուած են կանոնադրութեան ծրագիր մը պատրաստել ընդ նախադասութեամբ փառաշայր Գեոր. Խորենացի: Աւստի առաջարկուեցաւ վանուիք Պատրիարքարանի դէմի հիւրանոցը պատասխարել, և հոն Գեոր. Ս. անահօր նախադասութեամբ և Խառն ժողովոյ կողմէն երկու տեսչաց ներկայութեամբ կանոնադրութեան ծրագիրը պատրաստելու զբաղեցնել:

4. Քաղաքական ժողովոյ անդամներէն մեծապատիւ Փափաղեան Գեորգ աւստի, Միւհէնտիսեան Մարտիրոս և Եփեսեան Պօղոս մեծապատիւ արդաներն երեք անգամ Քաղաքական ժողովոյ առանց աղբայարութեան ներկայ չգտնուելու համար, Սահմանադրութեան 39րդ յօդուածին համաձայն Ս. Պատրիարք Զայրը իրենց նամակ գրած ըլլալով, երկուքը ի պատասխանի հրաժարականին գրել են: Իսկ Եփեսեան Պօղոս սղան բըռնու պատասխանած չըլլալով, որոշուեցաւ առջեւ երկուքը՝ Սահմանադրութեան 39 յօդուածը բացատրելով՝ հրաժարականին ետ առնելու յորդորել, իսկ վերջինին կըրէին աղբ առնել որ անպատճառ յառաջիկայ նստին ներկայ գտնուի և բացակայութեան պատճառն յայտնէ: Եթէ ոչ, ըստ Սահմանադրութեան հրաժարեալ պիտի հրատարակուի:

Աղբային Ս. Փրկչէ հիւանդանոցին հօգուարձութիւնը կը ծանուցանէ մեզ թէ այս օրերը՝ հետեւեալ նուէրներն եղած են յիշեալ աղբային հաստատութեան:

12	օրաց	300	1000	Եփեսէ Գրիգոր աղա Բարսեղեան
150	500	Եփեսէ Յովսէփ աղա Երկանեան		
130	500	Եփեսէ Մանուէլ աղա Փափաղեան		
	250	Լուրիս Կահան և Սիւքիսա աղայք		
200	100	Սարգիս աշիկ աղա Թօփհանեան		
	300	Ալեք Խաչիկ աղա Ելեանաբեան		
	150	Ալեք բարեպաշտ անձ մը		
100	500	Թէփ Երեմիէլ աղա հայադործ		
200	1000	Սիւ Երամ աղա սահաթի		
	12	Թէփ մայէրի երկու անձինք		
	10	Սահման Յովսէփ աղա Յօհաննէսեան		

... Խորագիր Մասիս լրագրոյ: Բերկրութեամբ արտի յաճախ տեսնելով որ աղբային հիւանդանոցի նուիրատու բարեպաշտ ըրած նպատակներուն ցուցակը կը հրատարակէ Մասիս, մինչեւ ցարք ակնկալուէի տեսնելու նաեւ մէկնշանաւոր նուիրատուութիւն մը որ քանի մ'ամսէ ի վեր եղած է աղբին, եւ թէպէս Տնտեսական խորհուրդն ալ գիտէ թէ ինչ հանգամանքներով եւ պարագաներով եղած է լրաց չենք գիտեր թէ ինչու մինչեւ ցայսօր կամ Տնտեսական խորհուրդն եւ կամ Հիւանդանոցի հոգաբարձութեան կողմէն երկուողի:

մը յիշատակութիւն եղած չէ աղբային լրագրաց մէջ. եթէ ոչ ի դուրստ նուիրատուներն եւ նուէրն ընելու ջանադիրներուն՝ որոնք չեն ըստ պատեր անշուշտ, այլ զոնէ յօրինակ եւ ի քաջալերութիւն ուրիշ աղբայնոց:

Արդ, բաւական ժամանակէ ի վեր աղբային սպասելէ ետեւ կը փութամ երկուողիւս խնդրել ձեր աղբաւորութիւնէն որ յօրինակ եւ ի խրախոյս այլոց բարեհաճիք ծանուցանել աղբին՝ թէ մայրաքաղաքիս Գափառաճի արհեստաւորներէն Ս. Նշան աղա Արքաւան ծերունաւորը համազգին իր կենաց մը նացորդ օրերը աղբային Ս. Փրկչէ հիւանդանոցին պաշտպանութեանը յանձնելով, իր բարեկամ արհեստակիցներուն ձեռքը շուկային մէջ ձախլիլ խանր ունեցած մէկ քարուկիր սենեակին աղբային հիւանդանոցին նուիրելէ դատ՝ որուն յետկարը (հօծէթ) Գափառաճեան մեծարոյ Յարութիւն աղային վրայ դարձած և անկէ ալ ստորագրութիւն առնուած է աղբին սեփականութիւնն ըլլալուն, ունեցած 15000 դուրուշի գումարն ալ նոյնպէս հիւանդանոցին թողուց, միայն մինչեւ մահը տակաւին իր քանակ եւ անկէ ալ դարձեալ 100 դուրուշ ամսական շնորհելու պայմանաւ, ուր աղբին մասնաւոր խնամքը կը վայելէ ամենայն հանգրստութեամբ, և գնութեամբ կը խաւար իր սեփական տունէն ալ աւելի:

Կը լսենք թէ յիշեալ անձը 5300 դուրուշի չափ դուռնար մ'ալ պահանջ ունի մէկէ մը նոյնպէս աղբին շնորհելը, բայց այն հոգը Տնտեսական խորհուրդ յանձնելով, միամեկապէս 1861 յունիս 23 Զե. Բաշաբաշեան Գե. Գ. Պօլիս

ՆԱՌՆ ԼՈՒՐԵՐ

Օգոստոսիս Ինքնակալին իր հանրաժանութեան մարտաբարութեան և առատաձեռնութեան նոր փորձ մ'ալ ընծայեց՝ Պուրթիքի գետերուն յորդութեանէն վնասուողներուն երկու հազար հինգ հարիւր օսմանեան լըրա շնորհելով:

Իգիտոսիփոխարքայ Բարձր. Իսմայիլ փայային բարձրապատիւ մայրը եւրեք հարիւր հազար, իսկ իր բարձրապատիւ տիկինը 150 հազար դուրուշ նպատ 20 նորհեցին Չէրքէզ գաղթականաց:

Մայիսեան բարձրապատիւ գեղաւոր և ուրիշ բարձրաստիճան իւլէմներ երեսուն և մէկ հազար եօթն հարիւր յիսուն դուրուշ նպատ շնորհեցին յիշեալ գաղթականներուն:

Օգոստոսիս Ինքնակալը Եմբիկայի միայնակ նահանգաց հպատակ Երիստուկէս Ելարեան անուն պատուաւոր հայաղբիին չորսորդ կարգի Մեծիորէ պատուանշան շնորհեց:

Մայրաքաղաքիս բրուսիական դեսպան Ս. Գրատիէ տը Սէն Սիմոն կոմսն իր տէրութեան հրամանաւ առ ժամանակեայ կերպով անցեալ հինգշաբթի Կ. Պօլիսէն մեկնեցաւ Քիւսթընդէի ճանքով Գեորգիան երթալու համար:

Իր բացակայութեան միջոցին՝ դեսպանատն առաջին խորհրդական քարտուղար Պ. Սեֆէրլիս գործակալատարի պաշտօն պիտի վարէ:

Ի վերջի Էրզրոտ լրագիրը լսէ թէ օգոստոսիս Ինքնակալին նախադր դանձապահ Էրիփ Էֆէնտիս փախածեալ Ելարիւլ Մեծիոր կայսեր որդւոցը դատարանի կարգուել է կայսերական հրամանաւ:

Ի վերջի Էրզրոտ կը ծանուցանէ նաեւ թէ նախորդ գանձուց պաշտօնեայ Ս. Գրատիէ Ս. Սեֆէրլիս Գալլա փաշան յունիս 20ին Լ. նախալի օսմանեան դեսպանին հետ Եմբիկ վեհափառ Թա. գուհւոյն ներկայանալով, սիրալիւ ընդունելութիւն մը վայելել է:

Մայիսեան հինգշաբթի և ուրբաթ օրերն արքունի նաւարանի շոգեմաներով և քանի մ'առաքատուէր նաեւ Տրապիզոնէն և Սամսոնէն հինգ հազար հինգ հարիւր ութսուն և հինգ Չէրքէզ գաղթականներ եկան մայրաքաղաք, բայց առանց նաւերէն հանուելու՝ ուղղակի իրենց սահմանեալ տեղերը զբաղեցան:

Յաւալի է որ յիշեալ գաղթականաց

մէջ ծաղիկի հիւանդութիւնը ճարակաւ ըլլալով՝ ճանապարհին բաւական մեծնոցներ եղեր են մէջենին: Եյս պատճառաւ գաղթաբեր նաւերն զբաղեցութեան ներքեւ գրուեցան:

Սահմանակէ մ'ի վեր մայրաքաղաքիս 2իւր բաղարի ըսուած փողոցին մէջ բացուած օսմանեան ուսումնական ընկերութիւնը կը ծանուցանէ թէ իր ձըրի գաղթականութեանց այլ և այլ ձիւղեւուն մէջ այս օրերս յունարէն լեզուի դաս մ'ալ բացեր է, որ ձրի պիտի սայ ընկերութեան անդամներէն ծովային դատաստանական ժողովոյ անդամ Ֆօթիսա տէս Էֆէնտիս:

Մայրաքաղաքիս Դուռնալ լրագրին մէջ հետեւեալ կը կարդանք:

Եւրպոլիսի Սաղէթ լրագիրը կը ծանուցանէ թէ մայրաքաղաքիս տաճիկ ընդհանրաց մէջ բողոքալրութիւնն արդապէս կը ճարակի: Երդէն, կրտ, ութ հազար տաճիկ փառապաշտ ընտանիք ամերիկացի և անգլիացի քարոզչներու ձեռք բողոքական եղած են, և նոյն իսկ օգոստոս կայսրէն ալ արօթարան մը շէնելու արտօնութիւն խնդրած են:

Եւրոպոլ է ըսել թէ այս լուրը բողոքի անհիմն է:

Եւրոպոլի օրը մայրաքաղաքիս այլ և այլ փողոցներուն մէջ տասնի չափ եղեռնադործ ի ցոյց հաստատութեան դրուելէ ետեւ, երկուքը մշտնջենաւոր կերպով իսկ մնացեալները 10-15 արի շուրջ պայակալ աշխատութեան դատարարութեւն արքունի նաւարանը զրկուեցան:

Աստիկանութիւնը որ ամեն կողմ յատուկ գործակալներ զրկած էր Բուսէլի սուրհանդակը զարնող գողերն ու յախշտակուած գանձերը գտնելու համար, Սեֆէրլի մօտ Եմբիկալու ըսուած աղա րակին մէջ թաղուած 46000 դուրուշ գումաւ, որով մինչեւ ցայսօր գտնուած գումարը հարիւր հազարէն աւելի եղած է:

Մայիսեան հինգշաբթի օրը մուրացիկ մ'իւրեքը Ելարալ գաղթականի կամուրջէն ծովը նետեց. և թէպէտ անմիջապէս հանցին, բայց արդէն զգալութիւնը կորուած ըլլալով բաղանիք մը տարին և հոն պէտք եղած դարմանն ընելէ ետեւ խեղճ գլուխը դառնով՝ երբոր անձնասպանութեան վտրձին շարժառիթն իրեն հարցուեցաւ, հետեւեալ պատասխանը տուաւ: «Մանասպանութեանս միակ շարժառիթն ուրիշ բան չէ, բայց միայն Քոնստանտինի խաղին մէջ բոլոր ստոյղուածքիս կորուստը»:

Պիլիպոսէն եկած հեռագրական լուրերը կը ծանուցանեն թէ Մերկոյ մէջ ալ մեծ հեղեղներ եկեր, տասնեակ չափ հանգէն տասնեակոր ջուրերէն իրիւտեր, ամբողջ դիւղեր ջնջուել կամ աւրուել, բազմաթիւ անձինք կեանքներն կորսուել և շատ ալ արջաւանք կորսուել են:

Հոգեւոր մայրաքաղաքիս Դուռնալ լրագրին գրուած նամակ մը կը ծանուցանէ թէ յիշեալ կողմէն 60 միոն հեռաւորութիւն ունեցող Միսիս կղզւոյն մէջ երկրաշարժի սատիկ ցնցում մ'ըլլալով՝ կղզւոյն մէջ եղած լեռան մէկ մասը դէտին անցեր է, և տեղւոյն բոլոր բնակիչներն այս արտաքոյ կարգի ցնցումէն ահաբեկելով բնակութիւննին ձգել և դաշտերը փոխադրուել են վրաններու ներքեւ:

Եմբիկէն գրուած նամակ մը կը ծանուցանէ թէ Մոսպիլի թերակղզին Յունաստանի ցամաքին հետ կցող Կորնթոսի պարանոցը կարելու և Ներմակ ծովէն Ս. Ենեաթիի ծոցը՝ կամ որ նոյն է Երբիսիան ծովը՝ ծովային ճանաբայ մը բանալու համար անցեալները կապ մուծած յանձնաժողով մը վերջապէս քանի մը պայմաններով այս մեծ գործին ձեռք դարձել որոշեր է:

Եյս գործը եթէ կատարուի դանէ, Թրիեսի ճանապարհը կերպով կը կարծնայ:

Եմբիկայի լրագրերէն ոմանք կը պատմեն թէ Սիւ Եւրքի մօտերը եօթա-

նախնական կին մը երկար ժամանակ հիւսնալու թիւն կրէր եւս մեռնելով, մահահաւիթ տալին ինչ ըլլային խնայող համար թիւնները որովայնը ձեռքեր 48 խաւանոց անկերպարան ուս մը հաներ են, որուն մէջէն երկայն մաղերով և կատարեալ ակուսներով տղէկ մը ելեր է: «Երկայ եղջը թիւններն այս տարօրինակ ծնունդը պնդեցով՝ հաստատեր են թէ 25 տարիէ ՚ի վեր նոյն աղեկը մօրն արգանդին մէջ մը նայեր և վերջապէս մօրը մահուանը պատճառ եղեր է:

— Այնպէս լրագրաց խօսքին նայելով՝ Աստուծոյ կառավարութեան առայժմ ունեցած բոլոր ծովային զօրութիւնը 92 թնդանօթ կրող մէկ եւս պարկ նաւէ, 22 էն մինչև 50 թնդանօթ կրող 15 Ֆրեգատներ և 6 թնդանօթ կրող 24 կտոր մանր նաւերէ և շոգենաւներէ՝ այն է ընդ աւելն 40 կտոր նաւէ և 639 թնդանօթ է կը բազմանայ եղեր:

— Նորկայան բանող անդղեական շոգենաւներն Քանտիա անուն հսկայ շոգենաւ ամոցս սկիզբները Պապէլ-Մանտեպի բացակայէն ալեկոծութեան հանգիստով ընկղմեր է, բայց բարեբաղդաբար բոլոր նաւաստիներն աղաւաւեր են:

— Գաղղիական լրագրի մը մէջ կը կարդանք թէ Ամերիկայի Միացեալ Նահանգաց հիւսիսային հասարակապետութեան այժման պարտքը 1700 միլիոն թալէնտի կը հասնի, սակայն դարձեալ փոխառութիւն չենելու պատրաստութիւն ունի եղեր:

— Այն լրագիրը կըսէ նաև թէ պատերազմական ծախուց և այլ և այլ պիտոյից համար օրական երկու միլիոն թալէնտի պարծ ունի հիւսիսային հասարակապետութիւնը:

Գաղղիական վարչարանաց ընդհանուր բարեկարգութեան համար բաւական ժամանակէ ՚ի վեր Ռուսիական խորհրդէն ստատուած կանոնադրութիւնն անցեալ շաբթու տեսնուեցաւ:

Վան անոնք՝ որ Եղգին զարգացման և բարգաւաճմանց յոյն աղագլին դատարարութեան վրայ դրած են, անշուշտ գոհութեամբ պիտի տեսնեն այս կանոնադրութիւնն՝ իրեն աղագլին մատուցած կանոնադրութիւնն անցեալ շաբթու տեսնուեցաւ:

Սոյն բերկրալի գրացման և մենք կողջանենք յիշեալ կանոնադրութիւնը՝ բայց միանգամայն իրեն հրապարակային թերթը դործին կարեւորութեան չափովը կը պարտաւորենք քննութեան մ'առնուլ զայն, և եթէ գիտողութեան արժանի կարեւոր կէտ մը նշմարենք, ամենայն անկեղծութեամբ և առանց մանրակրկիտ փնտնելու ծախնորութեան համառօտութեամբ Ռուսիական խորհրդի կամ համայն Եղգին ուշաբթութեանը ներկայացնենք:

Կանոնադրութիւնն հինգ գլխաւոր գլուխներու բաժնուած է, որք են՝

- Ա. Ռուսներ:
- Բ. Հոգաբարձութիւն:
- Գ. Գաւառաւորութիւն:
- Դ. Կառավարչութիւն:
- Ե. Բնակչութիւն:

Այս հինգ գլուխներուն առաջինը՝ ըստ մեզ՝ աղագլին դատարարութեան բուն հիմնադիրը կը կարգէ տիրապէս, մը նայեալները բարեկարգութեան վերաբերեալ կանոններ կամ հրահանգներ են, ուրոյն թէ և կարեւոր բայց երկրորդական հանգամանքն են հիմնադրին, վասն որոյ մենք ալ զանոնք առայժմ մէկիւր թողուլ՝ առաջին գլխոյն վրայ կամփոփենք մեր ուշադրութիւնը, և գիտողութեան արժանի երեւցած կէտերը կը նշանակենք, միակ նպատակ ունենալով մեզ պիտանին, օգտակարագոյնն ու զօրծաղութիւնն:

Ա. Կանոնադրութիւնը եօթն տարեկանէն վար աշակերտ չընդունիր ՚ի վարժարան: Ետով մտնողը կամ ուշադրութիւն չըրած կերելի, որ մեր աղագլին վարժարանները միանգամայն պատասխարան

(տալ տ'աղել) են մանր աղքատ տղայոց, որոյ մայրերը մեծ մասամբ ցերեկները դործի կամ ծառայութեան երթալով իրենց զաւակները հինգ տարեկանէն սկսեալ վարժարան կը զնկեն, առանց որոյ յիշեալ աղագլն անաշուպտան և անկառավար մնալով՝ փողոցներուն մէջ կը թափափին, և զանազան վտանգներու ենթակայ կը լինին:

Աստի եթէ այն կանոնադրութիւնը բաւ առ բաւ դործադրուի, աղագլին վարժարանաց մէջ գտնուած աղագլն երբեք մտք չանցնէ հարկ կրլայ, որոնք եօթն տարեկանէն վար են, և որոյ մէջ շատեր կը գտնուին որ բաւական յաջողութեամբ հասարակ ընթերցմունք, և մինչև իսկ գիր սովորած են:

Այլ յիշեալ աղագլն վարժարաններէն ճանբուիլը կամ վարժարան չընդունուիլը ծանր դժգոհութեանց և անպատեհութեանց առիթ չըլլար:

Բ. Կանոնադրութիւնն աղագլին վարժարանաց մէջ ուսմանց տեղութիւնը տան և մէկ տարի սահմանած է: Բնէ որ տղայ մը եօթն տարեկան հասակէն սկսեալ եթէ շարունակ վարժարան երթայ և անխափան յարստութեամբ աշխատէ՝ հազիւ տասն և ութ տարեկան հասակէն մէջ պիտի կրնայ աւարտել իր դրացական ընթացքը: Այլ, աղագլն այս հասակէն մէջ վարժարանէ ելելէ ետեւ ինչ պիտի ընեն: — Հարկաւ, արհեստ մը սովորելու ժամանակիննայած ըլլալով՝ պիտի պարտաւորին իրենց արդէն սովորած ուսմանցը յարմար դործ մը փնտրելու, այն է վարժապետութիւն, գրագրութիւն կամ թարգմանութիւն: Հետեւ բարանիլ վարժապետներ, գրագիրներ կամ թարգմաններ պիտի ունենանք, որոնք ամենամեծ մասին անհնար պիտի ըլլայ դործ կամ պաշտօն գտնել, և որով հետեւ բան մը որչափ առատ ըլլայ՝ այնչափ արժեքն ալ վար կ'իյնայ, ուստի Լանքաշայրի բառակիր դործարանաց բանաւորներուն պէս հազիւ չորաբեկ հաց մը հայթայթող կամ բոլորովին անգործ մը նացող խեղճ վարժապետներու, գրագիրներու կամ թարգմաններու բանակներ պիտի ելնեն աղբիւ մէջ, կամ եթէ կըներէի մեզ ըսել՝ մեծ մասամբ վարժապետներէ գրագիրներէ կամ Սիւնթոններէ բաղկացեալ աղգ մը պիտի կազմենք: . . .

Այս անտեղութեան առաջին առնելու համար ինչ ընելու է ուրեմն: — Առաջինը խիստ պարզ է: — Տղայ մը 12 կամ 13 տարեկան ըլլալուն պէս, այսինքն Ռուսիական խորհրդի շնորհ կանոնադրութեան համեմատ նախադրական վարժարանի ուսմանըն ուսարտելն անմիջապէս ետքը վարժարանէն հանելու և արհեստի զնկելու է՝ առանց երկրորդական վարժարանի ուսմանց հետեւցնելու: Բնէ թէ երկրորդական վարժարանի ուսմանընը կամ բնաւ հետեւող չափով ունենան, կամ խիստ քիչ և այս վերջին պարագային մէջ ալ՝ մորդիւրութեան անհրաժեշտ ուսանելիքը խիստ քիչ բաւրեարդելու բաժինը պիտի ըլլայ:

Այս ալ կարծենք չկրնար ընդունելի: Ուրեմն պէտք է հետեւցնենք թէ Ռուսիական խորհրդի կանոնադրութեան այս մասը մեր աղգին վիճակին անյարմար, Սահմանադրութեան ոգնի և արտադրութեան անհամաձայն, սխալ և անընդունելի է: — Այս վիճակը ձեռքն հաս գլուխներն կը թողուինք:

Գ. Ռուսաց ընտրութիւնն ու բաժանումը մեր թաղական վարժարանաց վիճակին և հանգամանացը ճշդիւ չկրնար պատասխանել:

Օրինակի համար. Հոգեբանութիւնը, եռանկիւնաշարիութիւնը, վերլուծական երկրաչափութիւնը՝ բարձրագոյն ուսմանց կարգէն են, և ճեմարաններու կամ բարձրագոյն դպրոցներու մէջ կրնան դաս տրուել, բայց աղագլին թաղական դպրոցներու մէջ ոչ: Բնաւաւոր չենք դիտեր որ եթէ այս ուսմանըններուն համար դո'նէ երկու վարժապետ Ռուսիական խորհրդէն չեն ուղղել պիտի կրնայ յուսնել:

Ասոց տեղ աւելի պատշաճ և օգտակար չէր ըլլար արդեօք բնական պատմութեան և Տնտեսական գիտութեան դործական սկզբանց վրայ դո'նէ համառօտ անգլեկութիւններ մատակարարող դասեր սահմանել աղագլին վարժարանաց մէջ:

Դ. Հայկաբանութիւնն իւր սարգը սովորելու համար որոշուած տասն տարի ժամանակը խիստ տարապայման կը թուի մեզ աղագլին վարժարանաց համար:

Տասն տարի շարունակ հայկաբանութեան զոհէ: Սարսափելի՝ ուսմանը, ահազի՛ն կորուստ ժամանակի: Երեսներ խօսելով, հայկաբան վաճապետներ կամ մատենագիրներ հասցնելու համար անհրաժեշտ չափազանց երկար կերելի մեզ այսքան ժամանակը:

Աստի ուսմանց ընթացքին մեծաւոր սահմանայ միջոցին պէս այս ալ կարծենք չափաւորութեան կարօտ է:

Ե. Այլ յիշեալ համառօտ գիտութիւններէն յոյսմի կը տեսնուի, որ Ռուսիական խորհրդի շնորհ կանոնադրութիւնն առաւել զիշերթի վարժարաններու կամ ճեմարաններու կրնայ յարմարիլ, քան թէ ցերեկեայ վարժարաններու: և աւելորդ է ըսել թէ զիշերթի վարժարաններու կանոնադրութիւնը ցերեկեայ մանսանդ նախադրական վարժարաններու յարմարցնել ուղեղ, վեցամեայ կամ մէկ տարեկան տղու մը յիսուն տարեկան մարդու զգեստ հագցնելու կը նմանի:

Գուցէ առարկուի մեզ Ռուսիական խորհուրդն իր շնորհ կանոնադրութիւնն իրեն ծրագիր ներկայացուցած է աղգին՝ հրաւիրելով դպրոցական հոգաբարձութիւնները որ «իրենց խնամող տակ զրուսած աղագլին վարժարաններն այժմէն միակեայ բարեկարգութեան ընթացքի մէջ մտցնեն համաձայն իր շնորհ կանոնադրութեանը, որպէս զի թէ՛ իրենց և թէ՛ Ռուսիական խորհրդի փորձառութեամբ ստացած գիտողութիւններով մինչև յաւաքիկայ 1865 տարւոյն սկիզբը կանոնադրութիւնը կարելի եղածին չափ կատարելութեան հասած ներկայանայ աղագլին՝ Բարդաքան ժողովոյն միջոցաւ Բնդհանուր ժողովոյ աղգին ՚ի վաւերացումն: »

Արդ զովքեր Ռուսիական խորհրդի այս խոհական նախադրութիւնը, որով իր շնորհ կանոնադրութիւնն իրեն փորձի կարօտ և կատարելութեան ենթակայ ծրագիր մը ներկայացուցեր է Եղգին, բայց այժմէն զայն դործադրութեան զընելով՝ և միայն վեցամեայ փորձով մը ըստացուելիք գիտողութիւններով կատարելագործելու առաջարկութիւնը՝ ներուրի մեզ ըսել՝ խիստ և անգործադրելի պահանջում մը կը թուի: Եւ ահաւասիկ պատճառը:

Կանոնադրութիւնը քսանի չափ ուսմանը որոշած, և ինչպէս արդէն յիշեցինք, տասնմեկ տարի ալ ուսմանց տեղութեան ժամանակ սահմանած է:

Այլ, տասն և մէկ տարեկան ընթացքի մը փորձը՝ վեց ամսուան մէջ ինչպէս կարելի է կատարել, Բնէ որ փախստակ Ռուսիական խորհրդի շնորհ կանոնադրութեան՝ աղագլին վարժարանները փորձի ներքե պիտի դրուին, և վեց ամսէն ետեւ ալ դարձեալ բան մը չափով կրնայ հասկոյլիլ: Ըստ որում տասն և մէկ տարեկան մէջ ըլլալիք փորձ մը վեց ամսուան մէջ կատարելը բնականաբար անհնար է:

Ըստ մեզ՝ աւելի պատշաճ և աւելի օրինաւոր կը թուեր և կը թուի՝ այն ծրագիրն այս կերպով՝ դործադրութեան ապարդիւն փորձի մը յանձնել յաւաք՝ առաւել ձեռնհաս ուսումնականներու քննութեանը յանձնել, և այն արդիւնաւետ բովէն անցնելով գտնել և կատարելագործել ետեւ Բնդհանուր ժողովոյ վաւերացմանը ներկայացնել, և ապա վերջնական կերպով դործադրել ընել:

Մանկով միայն աղագլին վարժարաններն ապարդիւն փորձի մը ներքե դրուելու անպատեհութեան ենթակայ կը մնան, մի-

անպատեհ այն ամեն ճշմարիտ աղագլիացի վարժարան միակ նպատակն եղող աղագլին դատարարութեան կատարեալ հիմնադիր մ'ը վարժարանաց ընդհանուր խորհրդութեան ընտրելու կանոնադրութիւն մը կրնայ ընծայուել Եղգին:

ՄԵՆՏՈՐ ԵՐԻՏԵԱՆԵՐԴԵՅԻ

ՆԱԽԱ Զ. Արժան դուարձութիւնը. — Երեկոյան դրասանք. — Հաճոյք ընթերցանութեան. — Երաժշտութիւն և ուրուագիծ. — Երաժշտութիւն սովորելու արժան դպրոցներ. — Խաղ. — Ճարտար. — Գրգռեցուցիչ ըմպելիք. — Ծուխ քաշելու զգուշիկ մոլութիւնը. — Պարսաւանք ընդդէմ կանանցի փախկութեան. — Յակոբ Ա. թագաւորին ծխախոտի դէմ հանած արդեւոր. — Շինիլն յառաջ եկած արդեւորացի Սպարնիթի կարծիքը. — Փառաւորն. — Արդի թատրոնը. — Գերագոյն դարգաւորման դրականութեան և արուեստի. — Հայհոյելու մոլութեան անուակաւանց մէջէն վերնալը. — Փատերք. — Կիմալք. — Գերդաշնակք, Կաքաւք, Եւայն:

Մի՛ կարծեր, իմ երիտասարդ բարեկամ, թէ զքեզ բանաւոր զուարճութեան և հանգստութեան զօրէ՛ կուզեմ: Արեւը միշտ լարուած չկրնար ըլլալ: Սակայն կուզեմ որ քու ուշադրութիւնդ արժան և օգտակար զուարճութեանց ուղղեմ: Բայ երեկոյան դրասանաց համար հրահանգիլ խօսակցութեան և կարգաւոր պէս խնայողական զուարճութիւններ չկան: Ասոց ամեն մէկին վրայօք ասիլ ետքը ընդարձակ խօսելու առիթ կ'ունենամ: Վան ժամանակ ընտրելու ընկերութիւն մը չգտնուիլ, բայց կանոնադրեալ և հանձնարող գերդաստաններու մէջ զիրքերը միշտ պատրաստ են: Վարդալը մարդուս միտքը գիտութեամբ կը զարգարէ: Պատմութիւնը, որ անցեալ տղանց և մարդոց փորձառութիւնն է, կարգաւոր մերկը կրնայ ըլլալ: Մարդկային բնութիւնը ամեն դարերու մէջ մի և նոյն է: Մտայ և նիւթի օրէնքը չխանգարուի, և այսպէս կարճ կենաց մը մէջ կրնանք այնչափ բան զիտնալ և դատել գրոց միջոցաւ՝ որպէս թէ դարերով ապրած ըլլալինք, եթէ ուրիշ լոյս չունենալիք մեզ: զի առաջնորդելու համար՝ բայց եթէ միայն մեր անձնական փորձառութիւնը: Վարդալը նմանապէս կը զօրացնէ և քոյ մատուորական կարողութիւններդ դործադրութեան կը բերէ:

« Վան զուարճութեանց զուարճ կրէ՛ Տաթըր Էլքին, որք ապա դատարարութեան տէր մարդուն կը ներկայանան, վստահութեամբ կրնայ դրուիլ ՚ի գրոց առնուած զուարճութիւնը: Օսմանցան, հաստատուն և զիւրին ուսմանց մէջ ամենալին ասոր հաւատարող մը չկայ, և մտայ ոյժ տալու համար կարգալը քիչ բանէ վար կը մնայ: Երեւեալ յի թէ ասով կարող կըլլանք աշխարհիս վրայ ապրած ամենամեծ և գերիմաստ արանց ուրուականները մեր քով ունենալու, և զանոնք պարտաւորցնելու որ օգտակար առարկաներու վրայ մեզին հետ խօսին: Ինչ անընդհան առաւելութիւն պիտի համարենք զայս, և ինչպէս գերազանց ամենայն հասարակ զուարճութիւններէ: Այս ահա անթերի մատենադարանի մը մէջ իրապէս մեզ այս կարողութիւնն ունինք, վասն զի կրնանք Վսենտինի և Անարու հարցումները նել իրենց ճակատամարտներուն վրայօք, Գլենթենեայ և Արիւրնի փաստաբանել տալ, Սոկրատայ և Պլատոնի ունեկրեւոյց մէջը խառնուիլ, և Եւկլիդէսէն ու Եւանտէն բացատրութիւններ ընդունիլ: Գրոց մէջ ամենաճարտար մարդոց ընտրելուցն խորհրդածութիւնները կ'ունենանք իրենց չընդադոյն հաղուստով, և այսպէս մեր հաճոյից համեմատ կրնանք ապշութիւնն ու անգիտութիւնն արտաբերելով՝ մեր մտայ դուռները միայն գիտութեան և հանձնոր համար բանալ: »

Մտայ մաքուր և առողջ զուարճու-

Թիւն մը մատակարարելու համար, երա-
ժըշտութեան և ուրուագծի ալ կրնայ
գիմարել: Արդարեւ, երաժշտութիւնը
հեշտապէս զիտութիւն մ'է: Թեւեպէտ մով-
սիական դրութեան մէջ՝ նկարչութեան
և քանդակագործութեան նմանողական
արուեստները նուիրադրեալ են երե-
ւիլ, բայց երաժշտութիւնը ոչ թէ միայն
ներուած էր, այլ և ընդարձակօրէն կը
մշակուէր, և հասարակաց երկրպագու-
թեան մէջ՝ թէ՛ բանաստեղծութիւն և թէ՛
նուագարաններ կը գործածուէին: Իբրեւ
ղեկավար իմն նկատելով, ուրիշներու վրայ
առաւելութիւն ունի երաժշտութիւնը,
հոգնած ունի արթնցնելով և սպառած
ողինքը նորոգելով, այլ առաւել ազնւ-
ւագոյն լուսով ինչ նկատելով ամենա-
խորին և ամենախիտ յուզմանց դարձու-
ցիլ ալ կրնայ երեւնալ այն: Անգղիոյ մէջ
սրբազան երաժշտութիւնը վսեմութեան
ամենաբարձր կէտը հասած է Հանտէի
հրաշալիան երաժշտական շարագրութիւն-
ներովը (1): Թեւեպէտ խոսելոյ, Վերմանիոյ

(1) Չինք կրնար այստեղ մեր սրբազան
երաժշտութեան՝ այսինքն չարականաց եւ
այլ եկեղեցական երգոց՝ եւրոպական եղա-
նակներու եւ վայելուէ խաղաղութեան առ-
նուելով՝ Հայաստանեայց եկեղեցւոյ ժամեր-
գութիւններն աւելի քեզմարտ համար մեր ու-
նեցած փափաքը գոյտել: Գեղեցիկն արտը-
ժակը առնող քանի մ'ուսումնական անձինք
ուրիշ ժամանակ ասոր վրայ մտածեր եւ գոր-
ծադրութեանը հետեւեր են, ոսկայն գծադ-
րար անոնց ջանքն ու ազնիւ նպատակը
մինչեւ ցարդ ապարդիւն եղած է: Իբրեւ է որ
մեր ազգային անշքութեան, եւ եթէ կը ներ-
ուի ըսել՝ ազաւորութեան մէջ, աշխարհի ա-
ւելորդ զարդերու ցանկալին անտեղի կրնայ
համարուիլ յոմանց, քանի որ ազգը տակաւին
իւր ամենակարեւոր պիտոյն անգամ հո-
գալու անկարող է, այլ գոնէ Պօլսոյ եւ
Ջովիւնիոյ նման լուսաւորեալ տեղերը, օտա-
րաց առջեւ մեր ազգային եկեղեցւոյն պատ-
կանաք ներշնչող կէտ մը հարկ է որ դանց
լինի: Ասով մեր նախնեաց յօրինած այն սքան-
չելի երգերն առաւել վսեմ չգար ականջնե-
րու, եւ հաւատաց ազգեցութիւնն առաւել
ուժգին չքանդակուիլը սրտերու մէջ: Յաւա-
լի է ապաքէն որ մեր եկեղեցական նուագա-
րանները, կոապչալութեան ժամանակներէն
մնացած ըստ ժամանակի դանդաղեցնելու
նման են տակաւին, մինչդեռ բոլոր քաղա-
քակրթեալ ազգերն ի վաղուց անտի երգի հո-
նը ընդունած են եւ անով իրենց ժամեր գու-

և ուրիշ քանի մը տեղերու պէս, երա-
ժըշտութեան գիտութիւնը հոն հասա-
լակ ժողովրդեան մէջ տարածուած չէ,
բայց այս պահասութիւնը լրանալու վրայ
է, ըստ որում արժան կերպով երաժշ-
տութիւն սովորեցնելու համար Լ. Կո-
րայի այլ և այլ կողմերը դպրոցներ հաս-
տատուած են (1): Անգղիոյ բոլոր թէ՛
հասարակաց և թէ՛ մասնաւոր դպրո-
ցական հաստատութեանց մէջ, պէտք է
որ ուրուագիծը դաստիարակութեան մէկ
կանոնաւոր մասը բաղկացնէ, փաստիկ կը
նայ մէջ հազիւ թէ վիճակ մը կրնայ
գանաւիլ որուն համար ուրուագիծը վեր-
ջին ստորիճանի օգտակար չըլլայ (2):
(Ծարուանկերի)

Թիւնը կը կատարեն: Վստահ ենք այսու ա-
մենայնիւ որ մասնաւոր ուրիշ շատ եւ կարե-
ւորագոյն բարեկարգութեանց հետ ասոնք ալ
պիտի բերէ: (Գիտադութիւն թարգմանչին)

(1) Լոնտոնի երաժշտութեան դերագիւն
գաղութներուն վրայ անդիպոյի հեղինակին
տուած անդեկութիւնները վաղամեակի վնասը
Հայկականն ու երաժշտական ընկերութիւնը
մտքներն կը ձգեն, որոց միջոցաւ ըստ մեծի
մասին ազգային երգերն սոյսկա հասարակու-
թեան մէջ ծաւալեցան: Ազգային երգ, աղ-
գային եղանակ, շատ անուշ բաներ են, որ-
պէս զի երեսի վրայ թողունք: Ասոնք են ազգ-
մ'արթնցնելու գործերը միջոցները: Ուրիշ
բաներն աղբիւր կամ ուրիշ մարդկային գործա-
րանաց կը խօսին, իսկ երգերը միայն կրնան
սրտին ամենախորին ծաղիկներուն մէջ թափա-
ցիլ, եւ տկար զննորները գիւցաղանց հա-
ւատարեցնել: Յրանաացիք Մարտիէս երգե-
լով ըսնաւորաց զէմ պատերազմի կերթ այլին:
Դ. Թ.

(2) Բոլոր մեքենական արուեստից թոյլ
տուողն ուրուագիծն է: Վստի գի անով միայն
կարելի է մարմնոյ մը ձևերն ազգի ըմբռնել,
եւ մեքենայի մը կազմութիւնը մտաց մէջ դը-
րօշմել: Ուրուագիծն աչաց վերաբերեալ գի-
տութիւն կամ գեղարուեստ մ'է, ինչպէս որ
երաժշտութիւնն ականջաց, եւ երկուքն ալ
միանալաման գեղարուեստի, կրթիչ եւ օգտակար
են: Ուստի երա կը տեսնենք այս բոլոր ուս-
մանց հարկաւորութիւնը, եւ մեր վարժարա-
նաց յետեւալ ու գծուծ վիճակը, — ուր պա-
տանիք շատ անգամ եւ ոչ իսկ իրենց մայրե-
նի լեզուն կատարեալ կը սովորին — անհար է
որ քանի չունէ ունինք՝ ազգին ու շարքութիւ-
նըն ասոնց վրայ չհրաւիրենք: Դ. Թ.

ԾԱՆՈԹՅՈՒՆՆԵՐ

Ար ծանուցուի հասարակութեան թէ
վաղը կիրակի՝ որ է յունիս 28՝ Գե-
ղեղեղի մէջ յանուն Ս. Վարդանայ
կառուցեալ եկեղեցին հանդիսաւոր Ս.
Պատարագ մատուցուելէ ետեւ, Պէլլա-
վիթայի զբօսարանին մէջ ալ Տաճարեան
ընկերութիւնն իր երկրորդ դարեգարձի
հանդէսը պիտի կատարէ նուագեղբու-
թիւններով և պարզ ճաշով մը:
Սոյն ընկերութիւնն անցեալ կիրակի
Պաւլապոլսի դարբի դպրոցն ընդ հանուր
ժողով դումարելով իր հաշիւը ներկայա-
ցուց և քիչ օրէն հրատարակելով բո-
լոր ընկերաց պիտի բաժնուի:

ՊԵՆՏԱՆԻՍ

Հայ Պանդուխտ մը՝ որուն կեանքը
Եւստերական վէպի կերպարանք առած է,
«Պանդուխտ» վերնագրով շարաթական
հեղինակութիւն մը ի լոյս ընծայած է
լրագրի գիրքով: Մենք մէկ շարաթ մէկ
մէկ օրինակ պիտի երեւնանք 60 փորայ:
Պանդուխտը հետաքրքրական գործ մը
ըլլալուն համար կը յուսանք որ հայ հասա-
լակութեան մէջ ընդունելութիւն գտնէ:
Ար ծանուցուի ամեն հայ գրափառաւոր
քով, շուկան ցրուիչներու ձեռամբ, և
մեծ նոր խանի վերի զբան մէջ թիւ 2
Մեղուի գրասենեակը:

Խաղաղիկ ընդդրականաց ժողովարա-
նին կից եղած ընդարձակ երկիրը ծախու-
է, և մաս մաս ալ կը որուի: Ուզողը Վա-
րժիսա Լյուսի վողսը թիւ 17 Միսա-
եան Պէտրոս աղայէն կրնայ տեղեկութիւն
տեսնուլ:

ՆՈՒՆԳԱՅԵՐԴԱՐ

(ԿԻՏ-Ա.Ք.Օ.Ո.)
Նուագայարդարը երաժշտական ներ-
դաշնակութեան համար նոյն բանն է՝ ինչ
որ է անկիւնաչափը և կարկինը երկրա-
չափութեան համար: Արկա գործիք մ'է
որով ամեն մարդ կարող կըլլայ դաշնակը
(բիսո) ճշգրիտ յարգարեւել (ահէնիլէմէր):
Առանց վարպետի օգնութեան կրնայ
գործածուիլ, և նուագարանին ալ բնաւ
փոս չարածաւեր: Վին 35 Քրանք:
Ար գտնուի Բէլոյի մեծ փողոցը թիւ

ԽԱՐԱՆ (ԵՆԿՐԸ) ԱՆՊԵՍԵՐԻ

Այս խաղաներուն ամենն ալ հնարողն
ստորագրութիւնն ունին: քանի մը ժամու-
մէջ կը ներդրեն, և յաւիտեան կը մնան
իրենց մետաղեայ պահպանին մէջ: Պաղ-
ղեայ ողջպահական ժողովին հրամանաւ ա-
մեն ղեկավարական հրամանագրներու մէջ
կը գործածուին, և 45 տարեկի վեր րազ-
մաթիւ աղագայ մեծ բժիշկներէն կը պատ-
ուիրուին: Այլեւսերի թուովին ալ խա-
ղանալէքը լաւ և միօրինակ առանց հո-
տի և յաւի կը բանեցնեն: Վմեն մէկ տու-
վի հետ հրահանգ մը կայ հինգ լեզուէ:
այն հրահանգներուն մէջ Այլեւսերի ա-
նունը և ուրիշ եկած ըլլանին պէտք է փո-
տուիլ: Աղծը շինող մը մէկ տարի բան-
տարիութեան դատաւարութեան:

ԲԱՐԱՍԻՒՆ ԲԱՐԵՆ

Մաքուր քօրահիւ է՝ ուրիշ ամենէն
գերազանց: Միայնակ կը բժշկին առանց
հրահանգներն յոգնեցնելու: Վմեն մէկ
սրուակին վրայ Պաղղեայ բժիշկական ձե-
մարանին հաւանութեան տեղեկագիրը
փաթեթուած է, որ անոր գործածութիւ-
նը կը բացատրէ գաղղեներէն, անգղեներէն,
խաղաղեան և ապալիօներէն լեզուներով:
Նոյն քաղաքները կը տրուին նաեւ քիւ-
պէսի, լատինայի, մաթեմատիկ, երկրագի-
ւեայն բաղադրութեանց հետ: Այստեղ
կամ վտանգաւոր նմանութիւններէն պաշտ-
մնալու համար Բաքենի ստորագրութեա-
նը միայն հաւաքը ընծայել պէտք է: Նոյն
մարիտ Բարսիւնը քաղաքի Ան Տրի
արուարձանը թիւ 80 Այլեւսերի դեղա-
րանէն կը զրկուին ամեն երկրի գեղագործ-
ներուն ու գեղափառաներուն:

ՉԱՆԵ ԻՒՂ

ԲՈՒՆՈՐՈՎ ԻՆ ՄԱՔՐՈՒԱԾ
ԱՌՈՐԾԱՆՈՑ ԵՒ ՔԱՂՅՐԱՆԱՍ

Ուրիշ ամեն ձկան իւղերուն մէջ այս
միայն չունի ձկան հոտ և համ: Շու-
ռիէ գեղագործին գտած միջոցով պատ-
րաստուած:
Ար գտնուի Բէլա Տէլա Սուտայի
գեղարանը:

Ա.Ռ.Ե.Ի.Տ.Ր.Ա.Կ.Ա.Ն

ԴՐԱՄՈՅ ԱՐԺՈՂՈՒԹԻՒՆԸ						
Կ. ՊՈԼԻՍ	Բ.Շ.	Գ.Շ.	Դ.Շ.	Ե.Շ.	Յ.Շ.	Զ.Շ.
27 ՅՈՒՆԻՍ	22	25	24	25	26	27
	Լ.Շ.	Լ.Շ.	Լ.Շ.	Լ.Շ.	Լ.Շ.	Լ.Շ.
Օսմանեան լիւրա Մէճ.	10 1-10	10 1-10	10 1-10	10 1-10	10 1-10	10 1-10
Բաւնոց արծաթ.	68-35	68-35	70-35	71-35	71-35	71-35
Թահլ. Միւսթադէ.	55-20	55-20	56-20	57-20	56-20	57
Էսթամբ ձէտիտէ հին.	45-20	55-11	56-18	57-8	56-30	57
« « նոր.	45-20	55-20	56-35	57-18	57-8	57-10
« « վերջին.	45-35	55-20	56-35	57-18	57-8	57-10

Մէրկի 10 տար. տկա. առ.

Ա.Ր.Մ.Տ.Ի.Ք

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ 27 ՅՈՒՆԻՍ	
Յօրեն Թայգան	—
» Խանայիլ	18—20
» Կալայ	—
» Բուսիլի Պալլէք	—17
» Սամսոն	—
» Աղծի կալուղ	—18
» Կարպիլ	17—18

Վաճառանոցիս մէջ կայ ընդ ամենը 100000 գրիւ ցորեն ու պարի

ՆԵՐՔԻՆ ԲԵՐՔ

Գիտոր (Մաղը)ան.	400 լիւրա	—21
ձերմակ	—	—16
Իւղին հատիկ (ձէնիլ) Էնիլիւրի	400 լիւրա	—40
Բուրդ Գըրըմ կէս լուաց.	հօխա	—6
Շի լուացաւ 400 լիւրա	—	—5
Տաճկաստանի 100 լիւրա	հօխա	—9
Բամպակ Պարսկաստանի և Վրաստանի հօխ.	—	—25
Ասոր. Կիւրդու. Ասամա	հօխա	—25
Թիֆլիս Էնիլիւրի Զանկըրը	400 լիւրա	—57
Արիօն Պալլէքէ	—	—250
Բիլիթի Տէրեւ Բանուած «	—	—25
« « «	—	—
Մեղրամով Գեղին Տրապիզոն	400 լիւրա	—27
Անաստուր	—	—26

Ռուսաստանի Բուսիլի	հօխայ	—
Կառաւարի հոնա (Բէթլէն թիւ) Բու.	Բիւլ.	—
	Պանարմա	—
Էթ (Ձէթիլի եղալ) Ա. Երկրլէ	Հօխայ	— 8
	Կիւրիտ	— 7-30
Սառ (Սապոն) Գանալիա	»	— 6
Միտիլի	»	— 4
Բրիւն Նիլիպոտա Բէշիտ	»	— 1
Տիւնուր	»	—

ՄԵՏԱՔՍ (ԻՓԷՔ)

Յիւլիան 40 — և 11—12.	—
Խոզակ Պրոտա չոր	—
Պարսկաստանի	42—44

ԱՐՏԱՔԻՆ ԲԵՐՔ

Խոնդէ Ռիւ և Գալիօ	400 լիւրա	1100—1150
« Մասիլի և Վիլլան	«	—1200
Շաքար Գ. (Գէլէ) 6-10	Լա. Կիւ. 400 լիւրա	—
« Գոշի (Թօղ)	«	—
« Հոյ. Գիւլի	«	290
« Գոշի	«	268
« Գաղղ. Գիւլի	«	280
« Գոշի	«	265
« Գալի (Գալի)	«	760
Պղպեղ (պիլիլէ)	Հիւ. 400 լիւրա	—6
Լեղակ (Հիլիտ) Պէնկալա	«	150
« Մարտա	«	440
Որդան կարմիր (Գըրըմ)	«	65
« « «	«	55
« « «	«	45
« « «	«	40
Անուշար (Նըշար)	Հիւ. 400 լիւրա	610
Պղպեղ (Ձէթիլ) թիւ 0 և 00	Միա.	30
Կապար (Գուրշու)	«	520
Թիլիկ (Թիլիլէ) Գոյլ միտուի	«	545
Չիւք տալտակ թիւ 7—12	Հիւ.	420
Կիւլիկ Միւ. Տաղաձիւ (Հուպուղ)	Կիւ.	66—68
« Բեկեղու	«	70—72

Տալտակ 1—14	—	—110
Բարբալ	«	470
Բուսիլի	«	420—450
Բարբիլա	վարիլ 59 Հիւ.	—100
Ծծումի (Գիւլիլա) Խոտիլա	Միւ.	—
Խալիլիլ Զէն. Գոյլ Միա.	«	255
« Պէլլէ.	«	440
« Թիլիլի	«	70
Ռ.Օ. Միւլիլի	Կալ	40—44
« Ամրիկա	«	40
Սրաւալէթ վէշնա	«	45
« Թիլիլա և Գաղղ.	«	45

Աս լրագիրը շաբաթ անգամ մը կէյք շաբաթ օրերը:
Ով որ կուգէ կրնայ ստորագրելիլ, Կ. Պոլս Զինիլի խանը
լրագրոյս գրասենեակը: Իսկ յորտեքը հոգաբարձուներն
են:
ԻՅՄԻՐ. Խալաւտուր աղա Յ. Զաքիեան.
ԽԳԻՊՏՈՍ. Պօղոս Էֆենտի Կարապետեան.
ԱՆԳՐԵԱՆՈՒՊՈԼԻՍ. Մանտիլ Սուքիաս աղա Դա-
լուսաւաւ.
ՏՐԱՊԵՆՈՒ. Պ. Խալաւտուր Էյմասեան.
ԿԱՐԻՆ. Կարապետ պատուելի Զարաբեան.
ԱՏԱՆԱ. Նազարեթ աղա Շահպաղեան.
ՀԱԼԷՊ. Նիկողայոս աղա Տէր Մարգարեան.
ՆԻԿՈՍԻՆՈՒՊՈԼԻՍ. Պ. Տ. Մուրատեան.
ԹԵՐԵՍԱՂ. Յարութիւն աղա Պ. Ճամճեան
ՎԱՆ. Դրիգոր Աղա Բաճմաեան.
ԵՐԶՆԱՍ. Ռեքեղասիւրաց Թանգարան:
ԱՏԱՆԱՍԱՐ. Մանտիլ Յակոբ աղա Տ. Դրիգորեան.
Ուրիշ քաղաքներէ ստորագրուիլ ուղղեքը՝ այս տեղե-
րէն մէկուն հետ կրնան թղթիցիլ:

Օգնական Խմբագիր	Խմբագիր-Տնօրէն
Ա. Մ. ԳԵՐԳԵԱՆ	Կ. Ս. ԻՌԵՆԻՃԱՆ

Ի ՏՊԱՐԱՆԻ ՄԱՍԻՍ ԼՐԱԴՐՈՑ
Կ. ՊՈԼԻՍ ԶԻՆԻՒԼ ԽԱՆ